

SKYD IKKE BUDBRINGEREN

Forskerservices er et centralt indsatsområde for de danske fag- og forskningsbiblioteker, herunder PURE, bibliometri- og trendanalyse. Disse services er ofte koblet på BFI-systemet, som imidlertid demotiverer forskerne. Det kan betyde nye opmærksomhedspunkter i forhold til kommende indsatser.

En dekan på et dansk universitet vil gerne vide noget om fakultetets forskningssamarbejde med universiteter i udlandet. International kollaboration forskerne imellem smitter positivt af i ranking-systemet, og dekanen kontakter forskerstøtteenheden på sit lokale universitetsbibliotek. Deres analyse viser, at fakultet ligger i top 3 herhjemme, og anviser nogle mulige spor.

Det er blot en af de historier om relevans, DFFU-bibliotekerne kan fremvise i disse år. Men historien ender ikke her. Analysen indgår nu i prioriteringerne på fakultetet, og nogle forskere skal måske ændre adfærd, hvilket risikerer at bryde med deres forskningsfrihed – og dermed nedsætte deres motivation og performance.

Eksemplet er blot et blandt mange, hvor DFFU-bibliotekernes analyser og services bruges helt inde i forskningens maskinrum. Fra den overordnede strategiudvikling og helt ned til forhold, der berører den enkelte forsker. Det betyder, at bibliotekerne som budbringer kan havne i krydspres mellem systemets krav og forskernes forventninger.

Forskernes oplevelse af BFI

Flere danske undersøgelser viser, at BFI-systemet nedsætter forskernes indre motivation med en række utilsigtede negative følgevirkninger som resultat. Indre motivation er vigtigt for forskere, da det potentielt får dem til at performe bedre på en række parametre.

Min masterafhandling undersøger de utilsigtede følgevirkninger. Den viser, at et flertal af forskerne italesætter BFI negativt i forhold til kontrol, publiceringspres, uretfærdighed og politisering, manglede anerkendelse af deres kompetencer, lav

tilknytning til institutionen samt en oplevelse af faldende forskningsniveau, salamipublicering, snyd og ukollegialitet.

Samlet set er det forventeligt, at forskere fra HUM og SAMF primært opfatter BFI sådan. Det overraskende er dog, at også forskere fra SUND, NAT og TEK i overvejende grad har samme oplevelse, hvorfor forskerne nok føler de negative følgevirkninger af BFI mere end hidtil antaget.

Særligt de unge forskere oplever systemet som demotiverende, da BFI indgår som parameter for fast ansættelse. I den forbindelse har flere opfattet af, at konkurrenterne 'pimper' deres publikationslister og forsøger at overhale indenom.

Rollen som budbringer

Danske forskere oplever altså samlet set mangel på støtte i forhold til BFI. Alene på den baggrund kan det ses som en opgave for DFFU-bibliotekerne at overbevise dem om, at vi kan hjælpe og booste deres forskning. At vi er en del af løsningen og ikke en del af problemet.

Men bibliotekernes rolle er ikke kun fx at drive PURE-systemet og validere forskernes indberetninger. Der er flere eksempler på, at biblioteker efter ønske fra fx institutledere har lavet BFI-analyser og systematiske reviews og søgninger af enkelte navngivne forskere. Det kan være i forbindelse med ansættelser, afskedigelser eller plagieringssager. I forvejen tillader PURE-systemet de enkelte universitetsledere selv at indhente sådanne oplysninger og stiller en række analysefunktioner til rådighed.

Derudover muliggør SciVal fra Elsevier, at der kan laves analyser i forhold til 'emerging trends' og nye fremkommende forskningsområder, noget som strategisk kan være vigtigt for forskningsenhederne.

Dette skaber alt i alt nogle mulige konflikter eller dilemmaer.

Gode dilemmaer

Støtte vs. kontrol. Bibliotekerne bryster sig af at levere forskerstøtte, hvilket risikerer at blive opfattet som

